

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému „Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 1093/2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo), pokiaľ ide o jeho vzájomné pôsobenie s nariadením Rady (EÚ) č. .../..., ktorým sa Európskej centrálnej banke udeľujú osobitné úlohy, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami“

COM(2012) 512 final – 2012/0244 (COD)

a „Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade: Plán smerom k vytvoreniu bankovej únie“

COM(2012) 510 final

(2013/C 11/08)

Hlavný spravodajca: **Carlos Trias PINTÓ**

Európska komisia sa 12. septembra 2012 rozhodla podľa článku 304 Zmluvy o fungovaní Európskej únie prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom

„Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade: Plán smerom k vytvoreniu bankovej únie“

COM(2012) 510 final.

Rada (27. septembra 2012) a Európsky parlament (22. októbra 2012) sa rozhodli podľa článku 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom

„Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 1093/2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo), pokiaľ ide o jeho vzájomné pôsobenie s nariadením Rady (EÚ) č. .../..., ktorým sa Európskej centrálnej banke udeľujú osobitné úlohy, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami“

COM(2012) 512 final – 2012/0244 (COD).

Predsedníctvo výboru poverilo 17. septembra 2012 vypracovaním tohto stanoviska odbornú sekciu pre hospodársku a menovú úniu, hospodársku a sociálnu súdržnosť.

Vzhľadom na naliehavosť danej témy bol pán TRIAS PINTÓ rozhodnutím Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na 484. plenárnom zasadnutí 14. a 15. novembra 2012 (schôdza z 15. novembra 2012) vymenovaný za hlavného spravodajcu. Výbor prijal 194 hlasmi za, pričom 15 členov hlasovalo proti a 22 členov sa hlasovania zdržalo, nasledujúce stanovisko:

1. Závbery a odporúčania

1.1 EHSV súhlasí s názorom Komisie, že rozsiahly regulačný program finančných reforiem, ktorý bol rozbehnutý do zverejnenia tohto balíka predpisov o bankovej únii, je nevyhnutný, avšak nebude stačiť na prekonanie krízy a stabilizáciu hospodárskej a menovej únie⁽¹⁾, na obnovu dôvery v euro a budúcnosť EÚ, ani na zlepšenie riadenia a zamedzenie čoraz väčšej roztrieštenosti bankových trhov Únie. Balík opatrení obsiahnutý v pláne COM(2012) 510 a dvoch legislatívnych aktoch COM(2012) 511 a COM(2012) 512 (ktorý je tiež predmetom tohto stanoviska) je preto podľa EHSV primeraný.

1.2 EHSV oceňuje dôslednú prácu, ktorú vykonala Komisia, a pripája sa k jej výzve, aby boli opatrenia prijaté do konca roka 2012 a starostlivo pripravené so zreteľom na účinky, ktoré budú mať na banky a hospodárstvo jednotlivých štátov. Ak chceme vybudovať viac a lepšiu Európu, budú musieť naše vlády prejavovať veľkorysosť, vzdať sa časti svojich právomocí a podporiť ich využitie v rámci vysokokvalitného dohľadu a lepšej integrácie, v prospech skutočného európskeho riadenia, ktoré bude zo spoločenského hľadiska užitočné a ekonomicky účinné.

1.3 Naliehavosť a nedostatočnosť týchto opatrení vyplýva z toho, že náklady sú omnoho väčšie ako 4,5 bilióna eur daňových poplatníkov, ktoré sa doposiaľ použili na záchranu bánk v EÚ. Finančná kríza vyvolala najhoršiu celosvetovú recesiu od veľkej hospodárskej krízy, a to najmä v

⁽¹⁾ Osem právnych predpisov, ktoré už EÚ schválila, štrnásť, ktoré sú práve predmetom spolurozhodovania, a jeden ďalší návrh predložený pred týmto balíkom o bankovej únii: http://ec.europa.eu/internal_market/finances/policy/map_reform_en.htm.

eurozóny, kde je preto obzvlášť dôležité a naliehavé obnoviť dôveru v euro a riadenie jej inštitúcií. Nové prísnejšie právne predpisy zaručia istotu občanom a trhom, hoci spochybňovanie existujúcich predpisov, nejasné vymedzenie nových a ich oneskorené uplatňovanie by mohli priniesť ešte viac neistoty. Inštitúcie, ktoré podporujú euro, musia mať preto takisto kratšie a presnejšie lehoty na to, aby sa mohli prispôsobiť.

1.4 EHSV naliehavo žiada, aby bola čo najskôr dosiahnutá dohoda s cieľom začať uplatňovať jednotný mechanizmus dohľadu. Znamená to, že so zjednocovaním treba začať už od roku 2013, a nedávať si teraz neurčité ciele, keďže hlavným cieľom je zachrániť euro a zároveň zabezpečiť, aby sa v prípade reštrukturalizácií alebo zatvárania podnikov náklady pre daňových poplatníkov znížili na minimum, a to vďaka tomu, že sa vopred vyčlení dostatočný objem prostriedkov a náklady na riešenie problémov prevezmú akcionári a veritelia.

1.5 EHSV oceňuje, že ECB preto už od začiatku počíta s vytvorením dozornej rady, ktorá pomôže vyhnúť sa prípadným konfliktom záujmov s jej menovými aktivitami.

1.6 EHSV podporuje návrh, aby bola ECB zodpovedná za vykonávanie dohľadu nad všetkými bankami v bankovej únii bez ohľadu na ich veľkosť, najmä pokiaľ ide o konsolidované súvahy týkajúce sa cezhraničných aktivít, a aby na ne uplatňovala jednotný súbor pravidiel. Takisto súhlasí, aby sa jej udelili úlohy, právomoci a prostriedky, ktoré sú nevyhnutné na zaisťovanie odhalenia rizík ohrozujúcich životaschopnosť bánk a ktoré jej umožnia vyžadovať od nich primerané nápravné opatrenia, pričom do jednotného mechanizmu dohľadu budú aktívne zapojené vnútroštátne orgány dohľadu. Okrem toho je správne, že tieto orgány budú aj naďalej zodpovedné za ochranu spotrebiteľa, hoci sa v návrhu Komisie neuvádza, ako riešiť prípadné konflikty záujmov medzi európskou úrovňou prudenciálneho dohľadu a právomocami, ktoré boli zverené vnútroštátnym orgánom.

1.7 Pokiaľ ide o makroprudenciálne opatrenia, EHSV sa zasaďuje za to, aby Európsky výbor pre systémové riziká (ESRB) a ECB zohrávali významnejšiu úlohu v rámci integrovanejšieho finančného systému, a žiada Komisiu, aby konkrétnejšie uviedla, ako má prebiehať spolupráca medzi vnútroštátnymi orgánmi a ECB.

1.8 EHSV víta návrh podporovať účasť krajín, ktoré nemajú euro a ktoré si uplatňujú klauzulu *opt-in*, pričom by mali rovnaké práva ako krajiny eurozóny a zabezpečili by sa im jednoduchšie a atraktívnejšie formy účasti bez toho, aby sa porušila ZFEÚ.

1.9 EHSV považuje za nevyhnutné dosiahnuť dobrú súčinnosť medzi Európskym orgánom pre bankovníctvo (EBA) a ECB, pričom si uvedomuje, že v prvej etape sa niektoré ich úlohy budú prekrývať. Pokiaľ ide o prijímanie rozhodnutí, návrh

prehodnotiť pravidlá hlasovania a vykonať príslušné zmeny v nariadení o EBA a tiež udeliť rozhodovacie právomoci nezávislej porote si vyžaduje ďalšiu analýzu a preskúmanie, aby sa na vnútornom trhu zabezpečila vyváženosť bankových záujmov členských štátov, ktoré sa nepodieľajú na jednotnom mechanizme dohľadu (v súlade so závermi Európskej rady o dobudovaní hospodárskej a menovej únie prijatými 18. októbra 2012), a aby sa zamedzilo riziku, že integráciu eurozóny budú brzdiť blokujúce menšiny. EHSV upozorňuje na túto otázku, pretože je dôležité predísť tomu, aby sa vytvoril dvojúrovňový trh s finančnými službami.

1.10 ECB, ESRB a novovytvorené európske orgány finančného dohľadu, vrátane nezávislej poroty, by mali do svojej činnosti zapájať organizácie občianskej spoločnosti, najmä organizácie spotrebiteľov a odborové zväzy⁽²⁾, pričom by si mali zachovať vysokú mieru nezávislosti, transparentnosti a odolnosti voči politickým tlakom.

1.11 Rýchlosť presunu dohľadu nad úverovými inštitúciami a príslušné zmeny týkajúce sa Európskeho orgánu pre bankovníctvo (EBA), ktorého úlohou by malo byť zabezpečiť koherentnosť a zosúladenie právnych predpisov a technických noriem tak, aby sa mohli rozšíriť na celú EÚ, sú rovnako dôležité ako prísnejšie prudenciálne požiadavky pre banky⁽³⁾, opatrenia na posilnenie a zlepšenie spoločného systému ochrany vkladov⁽⁴⁾ a integrované riadenie bankových kríz pomocou nástrojov na ozdravenie bánk a riešenie ich problémov⁽⁵⁾, s cieľom posilniť európsky bankový sektor a zabrániť šíreniu negatívnych účinkov, najmä v dôsledku väčšieho rizika, ktoré znášajú klienti investičných bánk. EHSV žiada Komisiu, aby v súvislosti s týmto jednotným súborom pravidiel určila konkrétne termíny a praktické ciele.

1.12 Výbor naliehavo žiada Komisiu, aby navrhla harmonogram a podrobnejšie vymedzenia pre jednotný mechanizmus na riešenie problémov⁽⁶⁾, ako aj pre ďalšie dôležité ciele, ktoré treba splniť, ako v prípade riadenia krízových situácií, ktoré by mohli vzniknúť pri spoločných opatreniach dohľadu. **Banková únia** by tak získala väčšiu vierohodnosť a stala by sa spoločným základom celého jednotného trhu. Predišli by sme tomu, aby relatívne malé bankroty spôsobili cezhraničné systémové škody alebo naštřbili dôveru, v dôsledku čoho by boli inej krajine odobrané prostriedky a oslabil by sa národný bankový systém. Podporujeme návrh, aby jednotný mechanizmus na riešenie problémov mohol neskôr plniť aj ďalšie úlohy koordinácie, pokiaľ ide o riadenie krízových situácií. Dohľad a riešenie problémov by však mali ísť ruka v ruku, aby sa nestalo, že za prípadné rozhodnutie zrušiť banku na európskej úrovni a náklady na vyplatenie vkladov bude musieť znášať zodpovednosť príslušný členský štát.

⁽²⁾ Pozri stanovisko EHSV na tému „Ako zapojiť občiansku spoločnosť do regulácie finančných trhov“ – Ú. v. EÚ C 143, 22.5.2012, s. 3.

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/internal_market/bank/reqcapital/new_proposals_en.htm.

⁽⁴⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:068:0003:0007:SK:PDF>.

⁽⁵⁾ http://ec.europa.eu/internal_market/bank/crisis_management/index_en.htm.

⁽⁶⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/SK/ec/131300.pdf.

1.13 EHSV žiada ostatné inštitúcie EÚ, aby dodržiavali základné zásady, ktorými sa majú riadiť sekundárne právne predpisy a ostatné akty, a aby pritom uplatňovali silu práva, a nie moc. Znovu nastoliť dodržiavanie týchto zásad je naliehavejšie v eurozóne, v snahe pomôcť bankovej únii prostredníctvom fiškálnej únie, vďaka spoločnému mechanizmu emisií štátnych dlhopisov a mechanizmu fiškálnych prevodov, ktoré majú chrániť pred cyklami spôsobujúcimi asymetrické šoky, ako boli tie, ktoré v uplynulých rokoch výraznejšie zasiahli krajiny eurozóny. Jednotný mechanizmus dohľadu by mohol byť financovaný poplatkami za dohľad, ktoré by sa účtovali bankám, pričom tieto poplatky by mali zohľadňovať rizikový profil daného subjektu. EHSV zastáva názor, že Komisia by mala vypracovať zelenú alebo bielu knihu o tom, ako financovať bankovú úniu harmonizovaným spôsobom, aby sa mohlo rozhodnúť o poplatkoch a daniach z finančných a bankových aktivít, ktoré sú potrebné, ale v súčasnosti vedú k roztrieštenosti.

1.14 Banková únia bude prvým krokom k tomu, aby sa pre eurozónu a celú EÚ začala priaznivá fáza, ktorá umožní prekonať koncepčné nedostatky a pomôže jednotnému trhu znovu nájsť cestu ku konkurencieschopnosti, aby mohol plniť ciele stratégie Európa 2020. Tak sa budeme môcť vyhnúť záplave finančných inovácií spojených s tieňovým bankovým systémom (*shadow banking*) v dôsledku pravidiel Bazilej III, ako sa uvádza v posledných správach MMF. EHSV žiada Komisiu, aby čo najrýchlejšie navrhla nové modely investičnej a obchodnej banky, pretože *shadow banking* začína v mnohých krajinách nadobúdať väčšie rozmery ako tradičný a regulovaný bankový systém.

1.15 EHSV odporúča Komisii a európskym spoluzákonomdarcom, aby z tohto projektu urobili nástroj finančného a digitálneho začlenenia. Výkonné orgány jednotného mechanizmu dohľadu musia konať zodpovedne a podliehať demokratickej kontrole a pravidelne alebo vždy, keď sa to od nich žiada, musia o svojom hospodárení informovať Európsky parlament. Takto by sa tieto otázky viac politicky zviditeľnili a európske inštitúcie by získali väčšiu podporu zo strany občanov.

1.16 Banková únia by sa však nemala zameriavať len na eurozónu a celé územie Únie, svoje ciele v oblasti spolupráce a konkurencieschopnosti musí rozšíriť, najmä v oblastiach vonkajšieho vplyvu eura a v ostatných častiach sveta.

2. Kontext a úvod

2.1 Od 1. januára 2011 začal fungovať európsky orgán pre bankovníctvo, ktorý bol zriadený nariadením (EÚ) č. 1093/2010 na základe odporúčaní uvedených v Larosièrovej správe, s cieľom reformovať štruktúru orgánov dohľadu a vytvoriť európsky integrovaný systém, ktorý by zahŕňal tri európske orgány dohľadu (jeden pre sektor bankovníctva, jeden pre sektor cenných papierov a jeden pre sektor poisťovníctva a dôchodkového poistenia zamestnancov), ako aj Európsky výbor pre systémové riziká (ESRB).

2.2 Súčasne sa v júli 2010 posilnila ochrana spotrebiteľa a dôvera vo finančné služby vďaka systémom ochrany vkladov pre banky (MEMO/10/318), investičné inštitúcie (MEMO/10/319) alebo poisťovacie spoločnosti (MEMO/10/320), pričom Komisia 6. júna 2012 avizovala nové opatrenia krízového manažmentu s cieľom vyhnúť sa tomu, aby sa v budúcnosti museli zachraňovať banky. Komisia navrhla takýto rámec pre dohľad vo svojom oznámení Stimuly na oživenie hospodárstva zo 4. marca 2009 a podrobnosti novej štruktúry rozvinula potom vo svojom oznámení Európsky finančný dohľad z 27. mája 2009. Oba dokumenty potvrdila Európska rada 19. júna 2009, pričom podľa nej by sa systém mal zameriavať na zvýšenie kvality a jednotnosti vnútroštátneho dohľadu, posilnenie dozoru nad cezhraničnými skupinami a vypracovanie jednotnej európskej príručky, ktorá bude platiť pre všetky finančné inštitúcie pôsobiace na jednotnom trhu. Takisto zdôraznila, že nové Európske orgány dohľadu by mali mať právomoc dohliadať aj na ratingové agentúry (preto bolo nariadenie (ES) č. 1060/2009 zmenené a doplnené nariadením (EÚ) č. 513/2011).

2.3 V snahe zaviesť tento ťažký regulačný proces Komisia vo svojom oznámení Plán smerom k vytvoreniu bankovej únie navrhuje vytvoriť základy pre **spoločné prudenciálne predpisy na vysokej úrovni**, ktoré budú platiť pre všetky banky a ostatné finančné inštitúcie v celej EÚ, a to zjednotením mechanizmov v oblasti dohľadu, riešenia problémov a záruky vkladov prostredníctvom jednotného súboru pravidiel

2.4 Žiada preto, aby sa do konca roka 2012 prijalo **päť kľúčových opatrení**. Tri z nich sú návrhy **legislatívnych aktov, ku ktorým už EHSV vypracoval alebo práve pripravuje svoje stanovisko**: zabezpečiť uplatňovanie kapitálových požiadaviek stanovených pre banky (CRD IV) ⁽⁷⁾, smernica o systémoch ochrany vkladov a smernica o ozdravení bánk a riešení ich problémov. **Ďalšími dvoma návrhmi, takisto ako predloženým plánom, sa zaoberá toto stanovisko**: nové nariadenie, ktorým sa ECB udeľujú osobitné úlohy, pokiaľ ide o prudenciálny dohľad nad bankovými inštitúciami, a nariadenie, ktorým sa upravuje nariadenie (EÚ) č. 1093/2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo – EBA), nevyhnutné pre lepšiu koordináciu medzi týmto orgánom a budúcim jednotným orgánom dohľadu, ako aj preto, aby sa v záujme zachovania celistvosti jednotného trhu zabezpečila pri rozhodovaní vyváženosť medzi krajinami, na ktoré sa jednotný mechanizmus dohľadu bude uplatňovať, a tými, na ktoré sa uplatňovať nebude. Okrem týchto piatich opatrení Komisia avizuje aj vytvorenie jednotného mechanizmu na riešenie problémov a koordináciu nástrojov na riešenie problémov.

2.5 Navrhovaný plán prichádza v čase, keď sa model finančnej integrácie založenej na eure vyčerpal v dôsledku krízy, ktorá vypukla v roku 2007. Úspechy z hľadiska rýchlej európskej integrácie trhov s akciami a dlhopismi strhli aj bankové kruhy, viac veľkoobchodné trhy (medzibankový trh, cenné papiere atď.) ako maloobchodné trhy s pôžičkami a bankovými vkladmi. V dôsledku krízy však maloobchodníkov zasiahli

⁽⁷⁾ http://ec.europa.eu/internal_market/bank/regcapital/new_proposals_en.htm.

nedávne tendencie vrátane roztrieštenosti, ktorá viedla k renacionalizácii veľkoobchodných trhov motivovanej stále národným charakterom orgánov dohľadu, ako aj rámcov pre riešenie problémov a ochranu vkladov⁽⁸⁾. Obzvlášť rýchla bola renacionalizácia trhov s dlhopismi.

2.6 Úpravy a úsporné opatrenia v dôsledku krízy, ako aj pokles HDP a miery zamestnanosti boli v eurozóne omnoho výraznejšie. Predseda Komisie preto 23. októbra 2011 povedal európskym lídrom, že v období rokov 2007 – 2010 stratila EÚ v dôsledku krízy dva bilióny eur z hľadiska hospodárskeho rastu⁽⁹⁾.

2.7 Podľa MMF do konca roka 2010 získali USA a sedem európskych krajín späť takmer tretinu verejných nákladov, ktoré od začiatku krízy vynaložili na záchranu bánk (1,8 z 5,2 bilióna dolárov). Zvyšok by sa takmer úplne mohol vrátiť v nadchádzajúcich rokoch vďaka daniam a iným iniciatívam, pokiaľ tomu nezabrání účinok ďalšej recesie v dôsledku novej bankovej krízy spojenej so štátnym dlhom.

2.8 V navrhnutom pláne sa stanovujú konkrétne termíny, kedy začne platiť dohľad v eurozóne⁽¹⁰⁾, nie pre celý jednotný mechanizmus dohľadu a jednotný mechanizmus na riešenie problémov, hoci Komisia považuje prvý z nich za mimoriadne dôležitý pre stabilizovanie situácie a za podmienku pre priamu kapitalizáciu bánk prostredníctvom Európskeho mechanizmu pre stabilitu (EMS).

2.9 Na to, aby sa proces vytvorenia bankovej únie mohol zavrieť, je nevyhnutné urýchliť a posilniť iniciatívy, ktoré rozbehla Komisia: zaviesť reguláciu tieňového bankovníctva (IP/12/253); zvýšiť vierohodnosť úverových ratingov (IP/11/1355); sprísniť pravidlá týkajúce sa zaistovacích fondov (IP/09/669), predaja nakrátko (IP/10/1126) a derivátov (IP/10/1125); zamedziť nezodpovedným praktikám v oblasti odmeňovania v bankovom sektore (IP/09/1120); a tiež reformovať auditorský sektor (IP/11/1480) a oblasť účtovníctva (IP/11/1238). Takisto je nevyhnutné zohľadniť odporúčania EHSV týkajúce sa odstránenia daňových rajov⁽¹¹⁾.

⁽⁸⁾ Pozri Európska centrálna banka (ECB), Financial Integration in Europe, apríl 2012, Európska komisia (EK), European Financial Stability and Integration Report 2011, apríl 2012, a EFSIR 2010, máj 2011.

⁽⁹⁾ http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/barroso_european_council_23_october_2011_sk.pdf.

⁽¹⁰⁾ Od 1. júla 2013 v prípade najdôležitejších bánk európskeho systémového významu a od 1. januára 2014 v prípade všetkých ostatných bánk. Do 1. januára 2014 budú preto pod európskym dohľadom všetky banky v eurozóne.

⁽¹¹⁾ Pozri stanovisko EHSV „Daňové a finančné raje: hrozba pre vnútorný trh EÚ“, Ú. v. EÚ C 229, 31.7.2012, s. 7.

3. Všeobecné pripomienky

3.1 V dôsledku vysokých nákladov v súvislosti s krízou v EÚ⁽¹²⁾ sa zvýšili rozdiely a asymetrie, a také dôležité politiky – zakotvené v zmluvách – ako menová a obchodná politika či politika súdržnosti alebo politika trvalo udržateľného rozvoja stratili svoju účinnosť. Výsledkom bola roztrieštenosť finančných a bankových trhov a oneskorenie pri dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020 na podporu inteligentného, inkluzívneho a udržateľného rastu a lepšieho hospodárskeho riadenia⁽¹³⁾. Zatiaľ čo niekoľko málo krajín znížilo svoje úrokové zaťaženie, v krajinách, ktoré finančná kríza a kríza štátneho dlhu najviac zasiahli, sa vo veľkej miere zvýšili verejné výdavky na úroky, a preto bolo nutné znížiť platy vo verejnej správe, dôchodky, náklady na vzdelávanie a zdravotníctvo ako aj investície do technickej a sociálnej infraštruktúry⁽¹⁴⁾.

3.2 Nevyhnutné zlepšenie demokratických postupov musí byť v súlade s cieľom bankovej únie uľahčiť sprostredkovanie medzi úsporami a investíciami, čo je pôvodnou úlohou bánk, s ktorou sa spája kontrola technickej účinnosti a efektívnosti pridelenia prostriedkov, ktoré pomáhajú presadzovať právne zásady EÚ a ovplyvňujú slobody a záujmy všetkých občanov.

3.3 Hoci sa od začiatku krízy prijalo veľa opatrení, ktoré mali zabrániť tomu, aby sa nedôvera finančných inštitúcií odrazila na štátnom dlhu krajín eurozóny, ešte stále sme neprelomili začarovaný kruh. Preto aby sa finančné inštitúcie vrátili k svojej pôvodnej úlohe sprostredkovateľa medzi úsporami a investíciami, teória ekonómie radí použiť pozitívne a nie negatívne redistribučné opatrenia, ako sú spoločné mechanizmy v oblasti emisií dlhopisov a fiškálnych prevodov, ktoré majú chrániť pred cyklami spôsobujúcimi asymetrické šoky⁽¹⁵⁾.

3.4 Snaha zvýšiť transparentnosť a znížiť riziká, ktoré ohrozujú svetový finančný systém, ako sa odporúča v posledných správach MMF a Svetovej banky, je plne v súlade s myšlienkou finančného a sociálneho začlenenia a ochranou práv spotrebiteľov, ktoré EÚ presadzuje a ktoré posilnila svojou stratégiou Európa 2020.

3.5 Posilnenie demokratickej kontroly by malo napokon pomôcť nielen dosiahnuť väčší súlad so zmluvami a zásadami, ale tiež **zosúladiť bankovú úniu so stratégiou Európa 2020**, ktorá je pre budúcnosť nášho politického projektu nevyhnutná.

⁽¹²⁾ Douglas Elliott, Suzanne Salloy, André Oliveira Santos, *Assessing the Cost of Financial Regulation*, MMF.

⁽¹³⁾ http://ec.europa.eu/europe2020/index_sk.htm.

⁽¹⁴⁾ MMF, *Safer Global Financial System Still Under Construction*, Global Financial Stability Report, 2012.

⁽¹⁵⁾ Enderlein et al., *Completing the Euro*, Report of the Tommaso Padoa-Schioppa Group, June 2012.

4. Konkrétne pripomienky

4.1 EHSV sa domnieva, že plán, ktorý navrhuje Komisia, je **vhodným príspevkom k európskemu riadeniu**, a súhlasí s tým, že je potrebné a **naliehavé prijať obidva nové legislatívne akty** a zaviesť avizované opatrenia, ktoré sú všetky nevyhnutné na to, aby sa obnovila dôvera v euro a budúcnosť EÚ.

4.2 Prvoradým cieľom jednotného mechanizmu dohľadu musí byť zabezpečiť centralizovaný dohľad nad bankovými inštitúciami, ktorý bude efektívnejší než dohľad, ktorý vykonáva súčasná sieť vnútroštátnych orgánov. Okrem toho by mala byť jeho činnosť zosúladená s jednotným mechanizmom na riešenie problémov, pričom by sa malo vyhnúť politickým aspektom spojeným s rozhodnutím zatvoriť banku.

4.3 Spomedzi mnohých dôvodov, prečo je ECB najvhodnejšia na to, aby vykonávala centralizovaný dohľad, treba vyzdvihnúť jej sieť, jej nezávislosť a skutočnosť, že je uvedená v ZFEÚ, a preto ju nebude nutné zreformovať, aby sa zabezpečil kvalitný dohľad.

4.4 EHSV súhlasí s tým, aby vnútroštátne orgány dohľadu boli aj naďalej zodpovedné za boj proti praniu špinavých peňazí a terorizmu, v súlade so smernicou 2005/60/ES⁽¹⁶⁾, ako aj za dohľad nad úverovými inštitúciami z tretích krajín. Výbor však žiada, aby krajiny, ktoré z rôznych príčin dôsledne neuplatňujú túto smernicu, boli vylúčené zo spoločného mechanizmu na riešenie problémov. V snahe uľahčiť vykonávanie centralizovaného dohľadu by sa tiež mali urýchlene prijať stanovy národných centrálnych bánk, ktoré budú mať za úlohu zabezpečovať plynulý tok informácií.

4.5 V súvislosti s novovytvorenými orgánmi je potrebné prijať také zásady hlasovania, ktoré z hlasovania vylúčia členov, u ktorých môže dôjsť k stretu záujmov. Okrem nezávislosti a zodpovednosti týchto zodpovedných pracovníkov treba tiež stanoviť sankcie v prípade, že si nebudú plniť svoje povinnosti, a vzhľadom na škody, ktoré toto neplnenie si povinností spôsobuje nielen bankám a riadne fungujúcemu finančnému systému, ale aj hospodárstvu, podnikom a občanom.

4.6 Finančný sektor reaguje na nový regulačný rámec vytváraním inovatívnych produktov, ktoré obchádzajú nové predpisy. MMF vo svojich posledných správach varuje pred novou záplavou finančných inovácií, ktorá sa miestami podobá na tú, ktorá zapríčinila súčasnú krízu. Náklady na centralizovaný dohľad by preto mali zohľadňovať rizikový profil jednotlivých subjektov, aby sa nezaťažovali inštitúcie, ktoré takéto praktiky nepoužívajú.

4.7 EHSV preto upozorňuje na reálne riziko, že sa v EÚ rozšíri tieňové bankovníctvo, čo by opäť bolo v rozpore s úlohami finančného sektora, ako aj so zásadami, hodnotami a právami európskych občanov.

4.8 V snahe čo najlepšie využiť svoje možnosti by nová európska banková únia mala užšie spolupracovať s ostatnými už existujúcimi úniami, aby lepšie využila potenciál svojich finančných inštitúcií, predovšetkým tých, ktoré sú najviac globalizované, a najmä s oblasťami, ktoré sú najbližšie a už sú spojené s eurom alebo od neho závisia (priamo alebo nepriamo sa euro používa ako mena vo viac než 50 krajinách).

V Bruseli 15. novembra 2012

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Staffan NILSSON

⁽¹⁶⁾ Pozri tiež stanoviská EHSV v súvislosti s práním špinavých peňazí: Ú. v. ES C 75, 15.3.2000, s. 22, a Ú. v. EÚ C 267, 27.10.2005, s. 30.